Alžběta Vazačová[*)]

Legislativní rámec notifikace technických předpisů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535

1. Úvod

Česká republika se vstupem do Evropské unie v květnu 2004 plně zapojila do vnitřního trhu Evropské unie, tj. prostoru bez vnitřních hranic, který stojí na čtyřech principech (svobodách), a který zaručuje svobodný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Jsou tím dotčeny první tři hospodářské sektory členské země, *primér* neboli prvovýroba v oblasti zemědělství, *sekundér*, tj. druhovýroba v oblasti průmyslových odvětví a *terciér*, což jsou služby. Všechny výrobky, tj. ze sektoru zemědělství včetně rybolovu, a dále průmyslu a také souvisejících služeb a obchodování s nimi musí podléhat pravidlům stanoveným pro společný vnitřní trh EU, aby nebyly narušovány čtyři svobody. Stejná pravidla se týkají celého Evropského hospodářského prostoru (EHP), tedy kromě členských států EU také Norska, Islandu a Lichtenštejnska (zemí Evropského sdružení volného obchodu, ESVO) a Švýcarska a Turecka, které si čtyři svobody zajišťují bilaterálními smlouvami s EU.

Pravidla Evropského jednotného trhu pro volný pohyb zboží a služeb upravuje sekundární právo EU, tj. nařízení, směrnice EU, rozhodnutí, doporučení nebo stanoviska, jejichž prováděním (v případě nařízení a rozhodnutí, která jsou přímo závazná a bezprostředně použitelná) a transpozicí (v případě směrnic) do vnitrostátních předpisů členských států dochází k implementaci práva a harmonizaci předpisů.

2. Normativní právní úprava notifikace technických předpisů

Samostatnou otázkou, přímo související s implementací práva EU do vnitrostátního práva členských států EU, tvoří oblast notifikací technických předpisů. Podstatou notifikace technických předpisů, jak ji upravuje směrnice (EU) 2015/ /1535, je stanovení povinnosti vnitrostátním orgánům členských států EU, aby

[*)] Mgr. Alžběta Vazačová je vedoucí oddělení notifikací technických předpisů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) a kontaktním místem pro směrnici EU 2015/1535.

informovaly Evropskou komisi a ostatní členské státy o všech návrzích národních technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti před jejich přijetím do vnitrostátního práva (až na vybrané výjimky). Cílem notifikace je zabránit vytvoření nových překážek obchodu. Postup při poskytování informací, který zavádí směrnice (EU) 2015/1535 je tak v podstatě nástrojem poskytování informací, prevence a dialogu v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, jehož cílem je předvídat a předcházet vzniku překážek obchodu.

Proces notifikace byl zaveden již v roce 1983 prostřednictvím směrnice Rady 83/189/EHS. Poprvé byl změněn směrnicí 98/34/ES ze dne 22. června 1998 a poté pozměněn směrnicí 97/48/ES ze dne 20. července 1998, především s cílem rozšířit jeho platnost na služby informační společnosti. V roce 2015 byl tento postup změněn naposledy (podruhé) přijetím směrnice (EU) 2015/1535.

Vlastní proces notifikace tak v současnosti rámcově upravuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti[1)], která nahradila směrnici č. 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a pravidel pro služby informační společnosti[2)]. Předmětná směrnice je do českého právního řádu zavedena zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů[3)], a na tento zákon navazujícím nařízením vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem[4)].

---

1) Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (kodifikované znění). Úř. věst. L 241, 17. 9. 2015, s. 1.

2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 204, 21. 7. 1998, s. 37). Původní název směrnice zněl „směrnice Evropského Parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů". Byl pozměněn směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/48/ES ze dne 20. července 1998, kterou se mění směrnice 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 217, 5. 8. 1998, s. 18).

3) Zákon č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Sbírka zákonů částka 6/1997, s. 128. Zákon č. 22/1997 Sb., byl novelizován zákony č. 71/2000 Sb., č. 102/2001 Sb., č. 205/2002 Sb., č. 226/2003 Sb., č. 277/2003 Sb., č. 229/2006 Sb., č. 186/2006 Sb., č. 481/2008 Sb., č. 490/2009 Sb., č. 155/2010 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 34/2011 Sb., č. 100/2013 Sb., č. 64/2014 Sb., č. 91/2016 Sb.

4) Nařízení č. 339/2002 Sb. o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem. Sbírka zákonů č. 122/2002, s. 7136. Nařízení bylo novelizováno pod č. 25/2014 Sb. a č. 178/2004 Sb.

3. Soudní rozhodnutí Soudního dvora EU

Kromě normativních právních textů notifikaci technických předpisů upravuje soubor rozsudků Soudního dvora, které se týkají výkladu postupu směrnice 98/34/ESev. (EU) 2015/1535. Mezi nejdůležitější patří rozhodnutí ze dne 30. dubna 1996 – CIA Security International (věc C-194/94, Sb. rozh. 1996, s. I-2201), a dále rozsudek ze dne 26. září 2000 – Unilever (věc C–443/98, Sb. rozh. 2000, s. I-753).

Rozsudek „CIA Security International"[5] se týká neuplatnění postupu pro oznamování pravidel, kterými se stanoví podmínky pro zakládání firem nebo která slouží pouze jako zmocňovací ustanovení pro přijímání technických předpisů, a dále pak účinnosti kontroly zavedené směrnicí na základě oznámení a povinnosti pozastavení a jasnosti a bezpodmínečné povahy článků 8 a 9 směrnice, včetně neuplatnitelnosti technických předpisů přijatých v rozporu s oznamovací povinností. V této souvislosti rozsudek konstatuje následovné:

1. Pravidla, kterými se stanoví podmínky pro zakládání firem v určitém odvětví, nedefinují vlastnosti výrobku, a proto nemusí být oznámena (odůvodnění 25).

2. Podrobná pravidla vymezující podmínky týkající se testů kvality a funkce, které musí být splněny, aby bylo možné výrobek schválit a uvést na trh, představují technické předpisy (odůvodnění 26).

3. Ustanovení, která slouží pouze jako základ pro umožnění přijetí jiných technických předpisů, ale nemají samy o sobě žádný právní účinek na jednotlivce, nepředstavují technický předpis; toto ovšem neplatí v případě ustanovení, která mají právní účinek samy o sobě, například požadují, aby všechny zúčastněné strany požádaly o předchozí schválení svých výrobků, a to i v případě, že nebyla přijata zamýšlená prováděcí pravidla (odůvodnění 29 a 30).

4. Články 8 a 9 směrnice jsou přesné (v tom smyslu, že technické předpisy musí být před přijetím oznámeny a kontrolovány na úrovni Společenství) a bezpodmínečné, a proto musí být vykládány tak, aby se na tyto články mohly odvolávat jednotlivci u vnitrostátních soudů (odůvodnění 44 a 50).

5. Cílem této směrnice není pouze informovat Komisi, ale konkrétně obecnějším cílem odstranit nebo omezit překážky obchodu, informovat ostatní státy o státem zamýšlených technických předpisech, umožnit Komisi a ostatním členským státům čas na reakci a návrh změn pro snížení omezení volného pohybu zboží vyplývající z navrhovaného opatření a poskytnout Komisi čas k návrhu harmonizační směrnice (odůvodnění 40, 41 a 50).

6. Nesplnění oznamovací povinnosti v důsledku procesní vady při přijímání dotčených technických předpisů znamená, že jsou technické předpisy nepoužitelné a nevymahatelné vůči jednotlivcům. Pokud jednotlivec oprávněně uplatní před vnitrostátním soudem porušení této povinnosti, musí vnitrostátní soud

---

[5] Věc C-194/94, Sb. rozh. 1996, s. I-2201.

odmítnout uplatnění národního technického předpisu, který nebyl oznámen (odůvodnění 45, 54 a 55).

Rozsudek „Unilever“[6] se týká rozsahu osvobození od oznamovací povinnosti, jimiž členské státy dodržují své oznamovací povinnosti podle směrnice Unie, důsledky porušení povinností odložení přijetí stanovené v čl. 9 směrnice a nepoužitelnost technického předpisu ve sporu mezi jednotlivci ohledně smluvních práv a povinností. V této souvislosti rozsudek mj. uvádí:

1. Ustanovení, které upravuje označování udávající původ olivového oleje, obsahuje pravidla, která musí být klasifikována jako „technické specifikace“ ve smyslu směrnice 98/34/ES (odůvodnění 26).

2. Na toto ustanovení se nevztahuje výjimka z oznamovací povinnosti v souladu s článkem 10 směrnice, i když bylo přijato v souladu s čl. 3 (1), (7) směrnice Rady 79/112/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování, obchodní úpravy a propagování potravin určených k prodeji konečnému spotřebiteli, který stanoví, že místo původu nebo provenience výrobku musí být uvedeno na štítku v případech, kdy by opomenutí těchto informací mohlo uvést spotřebitele v omyl, pokud jde o skutečný původ nebo skutečnou provenienci potraviny. Ve skutečnosti toto ustanovení směrnice 79/112/EHS, obecně řečeno, ponechává členským státům dostatečný prostor pro manévrování, aby se mohlo dojít k závěru, že vnitrostátní předpisy týkající se označování původu, jako jsou opatření přijatá ve sporném zákoně, nemohou být považovány za vnitrostátní předpisy, které odpovídají závaznému aktu Unie ve smyslu první odrážky čl. 10 (1) směrnice (odůvodnění 28 a 29).

3. Ohledy, které vedly Soudní dvůr v rámci rozsudku *CIA Security International* k rozhodnutí, že účinnost preventivní kontroly uplatněná podle postupu pro oznamování by byla mnohem větší, pokud by směrnice byla vykládána v tom smyslu, že porušení oznamovací povinnosti představuje podstatnou procesní vadu, jako například v podobě nepoužitelnosti dotčených technických předpisů pro jednotlivce, jej vedly k rozhodnutí, že porušení povinností odložení přijetí stanovených v článku 9 směrnice také představuje podstatnou procesní vadu, například v podobě nepoužitelnosti technických předpisů (odůvodnění 39–44).

4. V občanskoprávních řízeních mezi soukromými osobami týkajících se smluvních práv a povinností, uplatňování technických předpisů přijatých v rozporu s článkem 9 směrnice může ve výsledku bránit použití nebo uvádění na trh výrobku, který není v souladu s těmito předpisy. Pokud jde o nepoužitelnost technického předpisu, který nebyl oznámen nebo v případě kterého byly porušeny povinnosti odkladu podle článku 9, neexistuje žádný důvod, aby se spory mezi jednotlivci týkající se nekalé soutěže řešily jinak, než spory mezi soukromými osobami týkající se smluvních práv a povinností. V každém případě směrnice žádným způsobem nedefinuje věcný rozsah působnosti právního předpisu, na jehož základě musí vnitrostátní soud rozhodnout předložený spor. Nevytváří ani práva ani povinnosti jednotlivců (odůvodnění 46, 49 a 51).

---

[6] Věc C-443/98, Sb. rozh. 2000, s. I-753.

Kromě uvedených rozhodnutí lze zmínit ještě další soudního rozhodnutí Soudního dvora EU, které přímo upravují povinnosti notifikace technických předpisů. Jde o následující rozsudky:

Rozsudek Semeraro Casa[7)] se týká neuplatňování směrnice na vnitrostátní právní předpisy upravující zavírací dobu obchodů, přičemž uvádí, že oznamovací povinnost stanovená směrnicí se nevztahuje na vnitrostátní předpisy, které nestanovují požadované vlastnosti výrobku, ale vztahují se pouze na úpravu zavírací doby obchodů (odůvodnění 38).

Rozsudek Bic Benelux[8)] se týká klasifikace vnitrostátního opatření jako technického předpisu bez ohledu na odůvodnění, dle kterých bylo přijato, a dále klasifikace povinnosti pro označení informující veřejnost, že výrobek podléhá ekologické dani, jako technického předpisu. V této souvislosti v odůvodnění uvádí:

1. Směrnice není omezena na vnitrostátní opatření schopné harmonizace pouze na základě článku 100a Smlouvy. Cílem je chránit pomocí preventivních kontrol volný pohyb zboží, kterému by technické předpisy mohly bránit, ať už přímo či nepřímo, skutečně nebo potenciálně. Takové překážky mohou vzniknout nezávisle na odůvodněních, dle kterých byla dotčená opatření přijata (odůvodnění 19). V důsledku toho skutečnost, že vnitrostátní opatření neprovádí technickou normu, která může sama o sobě představovat překážku volného pohybu zboží, nebo bylo přijato za účelem ochrany životního prostředí, neznamená, že dotčené opatření nemůže být technickým předpisem (odůvodnění 20).

2. Definice „jiných požadavků", zavedených směrnicí 94/10/ES nemá žádnou závažnost, pokud jde o význam, který má být stanoven pro „technickou specifikaci"; jedná se o dva odlišné pojmy (odůvodnění 21).

3. Označení, které je určeno k informování veřejnosti o účincích výrobku na životní prostředí, se nijak neliší, a to navzdory skutečnosti, že je součástí ekologické daně, od jiných štítků, které informují spotřebitele o škodlivých účincích dotčených výrobků na životní prostředí. Toto označení nemůže být v žádném případě považováno za výlučně fiskální doprovodné opatření (odůvodnění 24).

Rozsudek Lemmens[9)] se týká zahrnutí předpisů v oblasti působnosti trestního práva do směrnice, podmínek pro uplatňování směrnice na pravidla vztahující se na konkrétní skupinu uživatelů a vztahu mezi pojmem neuplatnitelnosti a volného pohybu zboží. V této souvislosti mj. uvádí:

1. Směrnice se vztahuje rovněž na předpisy v oblasti působnosti trestního

---

7) Věci C-418/93 až C-421/93, C-460/93 až C-462/93, C-464/93, C-9/94 až C-11/94, C-14/94, C-15/ /94, C-23/94, C-24/94 a C-332/94, Sb. rozh. 1996, s. I-2975.
8) Věc C-13/96, Sb. rozh. 1997, s. I-1755.
9) Věc C-226/97, Sb. rozh. 1998, s. I-03711.

práva; jeho působnost se neomezuje pouze na výrobky, které mají být použity jinak, než v souvislosti s výkonem veřejné moci (odůvodnění 20).

2. Některá opatření ukládají technickou specifikaci na výrobek určený pro určitou skupinu uživatelů, jejíž obsah závisí na konkrétním cíli, o který tato skupina usiluje. Pokud tyto výrobky nemají být vyráběny nebo uváděny na trh v blízké době, již je nelze klasifikovat jako technické předpisy (odůvodnění 24). O technické předpisy se jedná, pokud se musí dodržet technické specifikace v případě prodeje hlavním uživatelům na daném trhu (odůvodnění 25).

Rozsudek Albers[10] se týká výrobních metod a postupů pro zemědělské výrobky určené k lidské spotřebě a rozsahu osvobození od oznamovací povinnosti pro prováděcí opatření. V této souvislosti v odůvodnění mj. konstatuje:

1. Pravidla, která slouží k tomu, aby se zabránilo podávání daných látek určitým druhům skotu, představují technické specifikace ve smyslu článku 1 (1) směrnice v tom ohledu, že tento pojem zahrnuje výrobní metody a postupy pro zemědělské výrobky určené k lidské spotřebě (odůvodnění 16 a 17).

2. O technické předpisy se jedná také proto, že jsou vydávány vnitrostátními správními orgány, vztahují se na celé území státu a jsou závazné pro jejich adresáty (odůvodnění 18).

3. Zákazy podávání dané látky dobytku a v rámci hospodářství, skladování, koupě nebo prodeje dobytka, kterému byla tato látka podána, jež jsou přijaty za účelem splnění povinnosti podle směrnice Unie, tvoří technické předpisy, ale členský stát, který je přijal je v souladu s článkem 10 směrnice osvobozen od povinnosti informovat Komisi.

Rozsudek Colim[11] se týká definice technického předpisu (podmínek pro opatření nahrazující stávající technický předpis, který má podléhat ohlašovací povinnosti), klasifikace povinnosti poskytnout značení, návod k použití a záruční listy v jednom nebo více konkrétních jazycích působnosti směrnice, respektive článku 28 Smlouvy o ES. V této souvislosti mj. v odůvodnění uvádí:

1. Cílem směrnice je pomocí preventivních kontrol chránit volný pohyb zboží, který je jedním ze základů Společenství. Tyto kontroly jsou navrženy k odstranění nebo omezení překážek volného pohybu zboží, které by mohly vyplynout z technických předpisů, jejichž přijetí členské státy navrhují. Nicméně, vnitrostátní opatření, které reprodukuje nebo nahrazuje, aniž by přidávalo nové nebo dodatečné specifikace, stávající technické předpisy, které byly, v případě přijetí po vstupu směrnice 83/189/EHS v platnost, řádně oznámeny Komisi, nelze považovat za „návrh" technického předpisu nebo v důsledku toho nemohou podléhat oznamovací povinnosti (odůvodnění 22).

2. Na rozdíl od povinnosti sdělovat určité informace o výrobku spotřebiteli,

---

[10] Spojené věci C-425/97 až C-427/97, Sb. rozh. 1999, s. I-02947.
[11] Věc C-33/97, Sb. rozh. 1999, s. I-03175.

která se provádí přiložením konkrétních údajů nebo přidáním dokumentů k výrobku, jako jsou návod k použití a záruční list, a která se týká přímo výrobku, povinnost poskytnout tyto informace v určitém jazyce nepředstavuje sama o sobě „technický předpis“ ve smyslu směrnice, ale „pomocné pravidlo“, které je nezbytné pro účinné sdělení informace (odůvodnění 29 a 30).

3. Přestože jazykové požadavky kladené na označování, návody k použití nebo záruční listy nejsou technickými předpisy ve smyslu směrnice, představují překážku obchodu uvnitř Unie, neboť výrobky pocházející z jiných členských států musí mít jiné označení, což představuje dodatečné náklady na balení (odůvodnění 36).

Rozsudek Snellers[12] se týká uplatňování směrnice *ratione temporis* a nepovinnosti oznámit právní předpisy, které nedefinují žádnou vlastnost výrobku jako takového. V této souvislosti se v odůvodnění mj. uvádí:

1. Při zjišťování, zda vnitrostátní právní předpisy přijaté v prosinci 1994 představují technický předpis podléhající oznamovací povinnosti, by neměly být brány v úvahu následné úpravy provedené ve směrnici 94/10/ES (odůvodnění 31 a 32).

2. Nařízení, které stanoví kritéria pro stanovení data, kdy se má za to, že bylo vozidlo poprvé schváleno pro použití na veřejných komunikacích, pro účely vypracování, nedefinuje osvědčení o registraci žádnou požadovanou vlastnost výrobku jako takového, a proto nemusí být oznámeno (odůvodnění 39).

Rozsudek Donkersteeg[13] se týká neexistence povinnosti oznámit předpis, který nedefinuje žádnou požadovanou vlastnost dotčeného výrobku, nebo zákaz metody nebo postupu výroby pro tyto výrobky, a dále neexistence povinnosti oznámit výrobní postup výrobku, jehož dodržování není povinné pro uvádění dotyčného výrobku na trh nebo jeho používání. V této souvislosti v odůvodnění mj. uvádí:

1. Ustanovení vnitrostátního práva, které pouze vyžaduje, aby na prasečích farmách byly k dispozici dezinfekční kontejnery nebo vhodná čisticí zařízení pro dezinfekci obuvi, se v pravém slova smyslu netýká výroby zemědělského posuzovaného výrobku. Takové nařízení nevymezuje žádnou požadovanou vlastnost výrobku ani jeho výrobní metodu nebo postup výroby (odůvodnění 21).

2. Vzhledem k tomu, že přesná a podrobná pravidla týkající se očkování jsou spojena s výrobou, v užším slova smyslu, dotyčného zemědělského výrobku a musí být dodržována v průběhu celého výrobního cyklu, definují postup při výrobě tohoto výrobku (odůvodnění 31).

3. Nejsou-li na uvádění dotyčných výrobků na trh nebo jejich používání uva-

---

[12] Věc C-314/98, Sb. rozh. 2000, s. I-8633.
[13] Věc C-37/99, Sb. rozh. 2000, s. I-10223.

lena žádná omezení, a pokud tento postup nebyl dodržen, pak nejde o technický předpis, který měl být oznámen před svým přijetím (odůvodnění 32 až 34).

Rozsudek Canal Satélite Digital[14] se týká neexistence povinnosti oznámit nařízení, které pouze stanoví podmínky pro založení podniků, povinnost oznámit nařízení vyžadující, aby poskytovatelé služeb s podmíněným přístupem zadávali informace do registru a získávali předchozí certifikaci pro své výrobky a konečně rozsahu osvobození od oznámení pro opatření, kterými členské státy splní své závazky vyplývající ze směrnice Evropské unie. V této souvislosti v odůvodnění mj. konstatuje:

1. Vnitrostátní právní úpravy, které pouze stanoví podmínky pro zakládání podniků, jako je například ustanovení, dle kterých vykonávání činností podléhá předchozímu povolení, nepředstavují technické předpisy ve smyslu této směrnice. Technické předpisy ve smyslu této směrnice jsou specifikace, které definují vlastnosti výrobků, a nikoli specifikace týkající se hospodářských subjektů (odůvodnění 45).

2. Vnitrostátní ustanovení musí být nicméně kvalifikováno jako technický předpis, pokud vyžaduje, aby dotčené podniky žádaly o předchozí schválení svého vybavení. Vnitrostátní právní úprava, která vyžaduje, aby poskytovatelé služeb s podmíněným přístupem zadávali do registru vybavení, dekodéry nebo systémy pro digitální vysílání a příjem televizních signálů prostřednictvím satelitu, které hodlají uvést na trh, a získali certifikaci pro tyto výrobky před jejich uvedením na trh, představuje technický předpis (odůvodnění 46 a 47).

3. Směrnice 95/47/ES o užívání norem pro přenos televizních signálů neobsahuje žádná ustanovení týkající se podrobných správních pravidel pro provádění povinností, kterými byly členské státy pověřeny na základě této směrnice. Pokud se jedná o věci v původním řízení, vnitrostátní právní předpisy převádějí směrnici 95/47/ES, ale pouze do té míry, že zde neexistuje oznamovací povinnost. Daná vnitrostátní právní úprava nicméně, protože zavádí systém předchozího správního povolení, nemůže být kvalifikována jako právní předpisy, podle kterých členský stát dodržuje závazná opatření Unie vedoucí k přijetí technických specifikací (odůvodnění 27, 48 a 49).

Rozsudek Van der Burg[15] se vztahuje k neexistenci povinnosti oznámit nařízení, které pouze zakazuje metodu uvádění na trh a nestanovuje požadované vlastnosti výrobku. V této souvislosti uvádí, že směrnice definuje technickou specifikaci jako „specifikaci obsaženou v dokumentu, který stanovuje požadované vlastnosti výrobku“. Technické specifikace se tak musí vztahovat na výrobek jako takový. Legislativa zakazující komerční inzerci vybavení pro vysílání neschváleného typu pouze zakazuje metodu uvádění na trh a nestanoví požadované vlastnosti výrobku (odůvodnění 20).

---

[14] Věc C-390/99, Sb. rozh. 2002, s. I-607.
[15] Věc C-278/99, Sb. rozh. 2001, s. I-2015.

Rozsudek Sapod Audic[16] se týká povinnosti oznámit ustanovení stanovující povinnost identifikovat balení, neboť z něj vyplývá povinnost toto balení označit nebo opatřit štítkem a nepoužitelnosti technického předpisu v soudním řízení mezi jednotlivci. V této souvislosti mj. konstatuje:

1. Vzhledem k tomu, že z povinnosti identifikovat balení, jak se zdá, nevyplývá povinnost balení označit nebo opatřit štítkem, tato povinnost se nutně netýká výrobku nebo jeho obalu jako takového. Při použití tohoto výkladu nelze tvrdit, že toto ustanovení stanovuje požadované vlastnosti výrobku ve smyslu směrnice, a proto nemůže být považováno za technickou specifikaci (odůvodnění 30).

2. Ustanovení tohoto druhu může představovat technický předpis ve smyslu směrnice, pouze pokud vnitrostátní soud dojde k závěru, že muselo dojít k výkladu ve smyslu, že musí být použito označení nebo štítek (odůvodnění 39).

3. Nepoužitelnosti technického předpisu, který nebyl oznámen Komisi v souladu s článkem 8 směrnice, se lze dovolávat v soudních řízeních mezi jednotlivci týkajících se mimo jiné smluvních práv a povinností (odůvodnění 50).

4. Je tedy na vnitrostátním soudu, aby odmítl použití tohoto ustanovení, přičemž problém týkající se závěrů, které by měly být učiněny z nepoužitelnosti uvedeného vnitrostátního ustanovení, pokud jde o závažnost sankce podle platného vnitrostátního práva, jako je například neplatnost nebo neúčinnost smlouvy, se řídí vnitrostátním právem. Tento závěr je však podmíněn tím, že příslušná pravidla vnitrostátního práva nejsou méně příznivá než ta, která se týkají obdobných řízení na základě vnitrostátního práva a nejsou stanovena takovým způsobem, aby v praxi znemožňovaly výkon práv přiznaných právním řádem Unie (odůvodnění 53).

Rozsudek Lindberg[17] se týká nové definice služby spojené se sestavením výrobku ve vnitrostátní právní úpravě, kterou může představovat technický předpis, který musí být oznámen, pokud se tato nová právní úprava neomezuje pouze na přebrání nebo nahrazení stávajících technických předpisů. V této souvislosti se v odůvodnění mj. uvádí:

1. Nová definice služby spojené se sestavením výrobku ve vnitrostátní právní úpravě, zvláště pokud jde o službu spočívající v provozování určitých hracích automatů, může představovat technický předpis, který musí být oznámen podle směrnice 98/34/ES, pokud se tato nová právní úprava neomezuje pouze na přebrání nebo nahrazení, aniž by dodala nové nebo doplňující specifikace, stávajících technických předpisů náležitě oznámených Komisi, pokud tyto předpisy byly přijaty poté, co směrnice 83/189/EHS vstoupila v platnost v dotčeném členském státě (odůvodnění 85).

2. Taková vnitrostátní ustanovení, jako jsou ustanovení pozměněného zákona

---

[16] Věc C-159/00, Sb. rozh. 2002, s. I-5031.
[17] Věc C-267/03, Sb. rozh. 2005, I-03247.

o loteriích, mohou v rozsahu, v němž obsahují zákaz provozovat hazardní hry za použití určitých hracích automatů, představovat technický předpis ve smyslu směrnice, pokud je prokázáno, že dosah dotčeného zákazu je takový, že neumožňuje žádné jiné používání dotčeného výrobku, s výjimkou čistě okrajového, které je možno od dotčeného výrobku důvodně očekávat, nebo v případě, že tomu tak není, pokud je prokázáno, že tento zákaz může významně ovlivnit složení, povahu zmíněného výrobku nebo jeho uvedení na trh (odůvodnění 80).

3. Přechod ve vnitrostátní právní úpravě od právní úpravy povolení na právní úpravu zákazu může být okolností relevantní pro oznamovací povinnost. (…) Menší nebo větší hodnota výrobku nebo služby nebo velikost trhu výrobku nebo služby jsou okolnosti, které nejsou relevantní pro oznamovací povinnost stanovenou ve směrnici (odůvodnění 95).

Rozsudek Lidl Italia Srl[18)] se týká vnitrostátního právního předpisu, který obsahuje zákaz uvádění výrobků na trh, které nejsou vyrobené z určitých materiálů, představuje technický předpis. V této souvislosti v odůvodnění mj. uvádí, že Čl. 1 bod 11 směrnice 98/34/ES musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní právní předpis, jako ten dotčený, je v rozsahu, v němž obsahuje zákaz uvedení vatových tyčinek nevyráběných z biologicky rozložitelných látek podle vnitrostátní normy na trh, technickým předpisem (odůvodnění 14).

Rozsudek Schwibbert[19)] se týká vnitrostátních předpisů zavádějících povinnost opatřit rozlišovací znak na výrobky pro účely jejich uvádění na trh v dotyčném členském státě představujících technický předpis a uplatňování směrnice *ratione temporis*. V této souvislosti v odůvodnění mj. uvádí, že směrnice 98/34/ES musí být vykládána tak, že taková vnitrostátní ustanovení, jaká jsou předmětem původního řízení, pokud zavedla po nabytí účinnosti směrnice 83/189/ES povinnost umístit na CD obsahující díla figurativního umění rozlišující znak „SIAE" pro účely jejich uvádění na trh v dotčeném členském státě, jsou technickým předpisem, který, jestliže nebyl oznámen Komisi, nemůže být namítán vůči jednotlivci (odůvodnění 45).

Rozsudek Lars Sandström[20)] se týká změn návrhu technického předpisu, jež znamenají oproti oznámenému návrhu pouze zmírnění podmínek používání dotyčného výrobku, a jež v důsledku toho omezují případný dopad technického předpisu na obchodní vztahy, nejsou zásadními změnami návrhu. V této souvislosti v odůvodnění konstatuje, že „změny provedené do návrhu technického předpisu, který již byl v souladu s čl. 8 odst. 1 prvním pododstavcem směrnice 98/34/ES oznámen Komisi, jež znamenají oproti návrhu, který byl oznámen, pouze zmírnění podmínek používání dotyčného výrobku, a jež v důsledku toho omezují případný dopad technického předpisu na obchodní vztahy, nejsou zá-

[18)] Věc C-303/04, Sb. rozh. 2005, s. I-07865.
[19)] Věc C-20/05, Sb. rozh. 2007, s. I-09447.
[20)] Věc C-433/05, Sb. rozh. 2010, s. I-02885.

sadními změnami návrhu ve smyslu čl. 8 odst. 1 třetího pododstavce této směrnice. Tyto změny tudíž nepodléhají oznamovací povinnosti" (odůvodnění 47).

Rozsudek Vlaamse Dierenartsenvereniging[21] se týká pasů pro zvířata v zájmovém chovu, které nejsou „zboží" ve smyslu judikatury Soudního dvora a směrnice 98/34/ES se na ně nevztahuje. V této souvislosti se v odůvodněním mj. uvádí:

1. Je nesporné, že pokud jsou pasy pro zvířata v zájmovém chovu opatřeny individuálním poznávacím číslem a identifikují konkrétní zvíře, nemohou být jako takové předmětem obchodních transakcí (odůvodnění 69).

2. Je tedy vyloučeno, aby uvedené pasy mohly být kvalifikovány jako „zboží" ve smyslu judikatury Soudního dvora a aby se na ně vztahovala směrnice 98/34/ES. V důsledku toho takové specifikace, jako jsou specifikace stanovené v belgické právní úpravě, která je předmětem původního řízení, nemohou být kvalifikovány jakožto technické specifikace, které musí být před svým přijetím sděleny Komisi podle článku 8 této směrnice a které, pokud k tomu nedojde, nesmí být vnitrostátním soudem použity (odůvodnění 70).

3. Vnitrostátní ustanovení, která upravují pasy pro zvířata v zájmovém chovu a týkají se jejich používání jako dokladu identifikace a registrace psů, jakož i používání samolepicích štítků k provádění změn identifikačních údajů majitele a zvířete na jedné straně, a vnitrostátní ustanovení upravující sestavení individuálního poznávacího čísla pro kočky a fretky na straně druhé nepředstavují technické předpisy ve smyslu článku 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES, které musí být podle článku 8 této směrnice před jejich přijetím sděleny Evropské komisi (odůvodnění 71).

Rozsudek Fortuna a další[22] se týkají vnitrostátních ustanovení, jejichž důsledkem může být omezení, nebo postupné znemožnění provozování her na výherních hracích přístrojích s nízkými výhrami jinde než v kasinech a hernách, které mohou představovat „technické předpisy" ve smyslu tohoto ustanovení, je-li prokázáno, že uvedená ustanovení představují podmínky, které mohou významně ovlivnit povahu dotčeného výrobku nebo jeho uvádění na trh, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. V této souvislosti se v odůvodnění mj. konstatuje:

1. Za těchto podmínek musí být jako „technický předpis" ve smyslu čl. 1 bodu 11 směrnice 98/34/ES kvalifikováno takové opatření, které vyhrazuje pořádání her na výherních hracích přístrojích pouze herním kasinům (odůvodnění 25).

2. Článek 1 bod 11 směrnice 98/34/ES musí být vykládán v tom smyslu, že taková vnitrostátní ustanovení, jejichž důsledkem může být omezení, nebo dokonce postupné znemožnění provozování her na výherních hracích přístrojích

---

[21] Věci VZW (C-42/10, C-45/10 a C-57/10) a *Marc Janssens* (C-42/10 a C-45/10) v. *Belgische Staat*.
[22] Věci C-213/11, C-214/11 a C-217/11.

s nízkými výhrami jinde než v kasinech a hernách, mohou představovat „technické předpisy“ ve smyslu tohoto ustanovení, jejichž návrhy musí být předmětem oznámení stanoveného v čl. 8 odst. 1 prvním pododstavci směrnice, je-li prokázáno, že uvedená ustanovení představují podmínky, které mohou významně ovlivnit povahu dotčeného výrobku nebo jeho uvádění na trh (odůvodnění 41).

4. Co je notifikace technického předpisu

Zemědělské a průmyslové výrobky a jejich obchodování je regulováno normami a podzákonnými právními předpisy (technickými předpisy), jimiž se rozumí *technické specifikace* výrobků, nebo *jiné požadavky* na výrobky nebo *předpisy pro služby* včetně příslušných *správních předpisů*, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo jeho větší části závazné *de iure* nebo *de facto*. Členský stát EU, EHP, Švýcarsko a Turecko jsou povinny oznámit neboli notifikovat Evropské komisi (EK) veškeré návrhy technických předpisů, které hodlají přijmout, a to ve fázi, než projdou národním legislativním procesem a nabudou tak platnosti a účinnosti.

Cílem notifikace je tedy zamezit vzniku národních předpisů, které by mohly narušovat volný pohyb zboží a služeb v rámci EU. Protože oznámením návrhu technického předpisu nastává období pozastavení prací, během kterého nesmí oznamující stát navrhovaný předpis přijmout a EK či jakýkoli členský stát má možnost se k oznamovanému předpisu vyjádřit, oznamující stát má následně povinnost dané vyjádření zohlednit. Pro zajištění procedury notifikace a související komunikace mezi EK a členskými státy je v každém členském státě zřízeno kontaktní místo, které zajišťuje plnění dle evropské právní úpravy. V České republice je zákonem č. 22/1997 Sb. tímto kontaktním místem určen Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ), organizační složka státu v resortu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

5. Legislativní rámec procesu notifikace technických předpisů

Základním právním předpisem EU upravujícím notifikaci technických předpisů v rámci volného pohybu zboží a služeb je normativní právní akt – *směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535* ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Kořeny procesu notifikace jsou však mnohem staršího data.

Postup při poskytování informací v rámci EU a EHP v oblasti technických norem a předpisů byl poprvé zaveden směrnicí 83/189/EHS, ve znění směrnice 88/182/EHS a směrnice 94/10/ES, o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů. Směrnice 83/189/EHS byla kodifikována směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů[23)]. V červenci

1998 byla směrnice 98/34/ES dodatečně pozměněna směrnicí 98/48/ES[24)] (vstoupila v platnost dne 5. srpna 1999), která rozšířila její působnost na služby informační společnosti.

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, a změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES, byly z působnosti směrnice 98/34/ES vyňaty články týkající se standardizace, a to dnem nabytí účinnosti k 1. 1. 2013.

Směrnice 98/34/ES byla do českého právního řádu transponována s účinností ode dne vstupu České republiky do EU *zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, a na tento zákon navazujícím *nařízením vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem*, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2015 byla směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES nahrazena zmíněnou směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535.

Obr. č. 1: Grafické znázornění právní úpravy notifikací technických předpisů

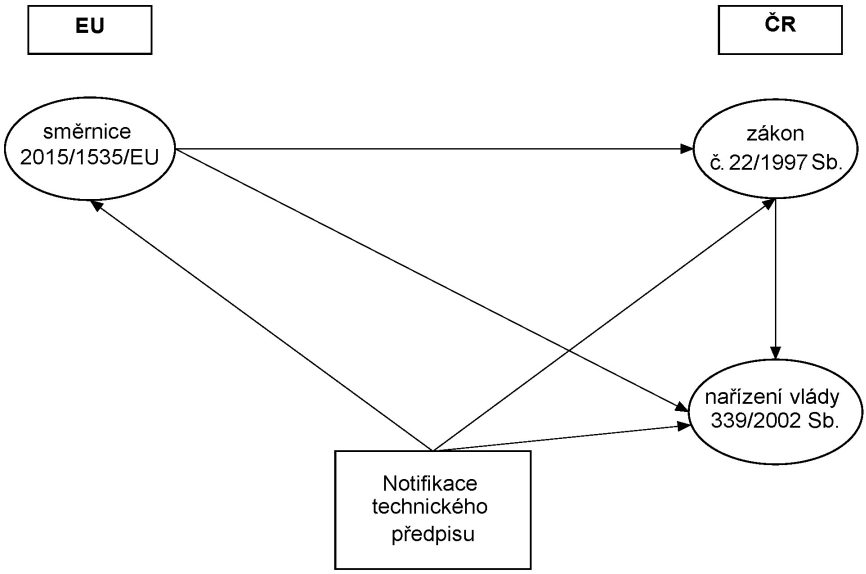

Zdroj: Autorka

[23)] Úř. věst. L 204, 21. července 1998.
[24)] Úř. věst. L 217, 5. srpna 1998.

6. Postup notifikace dle směrnice (EU) 2015/1535 a metodika notifikace v ČR

Směrnicí (EU) 2015/1535 je definován předmět notifikační procedury, tj. **návrh technického předpisu**: „znění technické specifikace, jiného požadavku nebo předpisu pro služby včetně správních předpisů, které je vypracováno se záměrem vydat tuto specifikaci, jiný požadavek nebo předpis pro služby, nebo je v konečném stadiu nechat vydat jako technický předpis a které je ve stadiu přípravy, kdy ještě mohou být provedeny zásadní změny".

Týká se 1) *výrobku* průmyslového, zemědělského včetně produktů rybolovu anebo 2) *služby informační společnosti*.

Technický předpis může být následujícího charakteru:

1) *technická specifikace výrobku*, stanovuje charakteristiky jako úrovně jakosti, ukazatele vlastností, bezpečnost, rozměry, stejně tak obchodní název, zkoušení a zkušební metody, balení nebo označování,

2) *jiné požadavky* kladené na *výrobek*, které nespadají do prvního typu, jsou to předpisy, které mají za cíl chránit spotřebitele nebo životní prostředí, požadavky, které ovlivňují spotřební cyklus výrobku po jeho uvedení na trh, jedná se o podmínky užívání, recyklace, likvidace,

3) *předpis pro služby* stanovující přístup ke službám informační společnosti a jejich poskytování, týká se služeb definovaných jako poskytované na dálku, elektronicky nebo na individuální žádost příjemce,

4) *předpisy zakazující* výrobu, dovoz, prodej či používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo podnikání poskytovatele služeb.

Ze směrnice (EU) 2015/1535 vyplývá členskému státu povinnost oznámit návrh technického předpisu EK prostřednictvím kontaktního místa spolu s důvody pro přijetí předpisu, s informacemi o technické normě a, je-li to pro posouzení účinků návrhu relevantní a nezbytné, také spolu se zněním základního právního předpisu, který je zásadně a přímo návrhem dotčen. Prakticky to znamená, že gestor technického předpisu předloží ÚNMZ návrh předpisu spolu s vyplněným šestnáctibodovým notifikačním formulářem ve stadiu, kdy v něm ještě mohou být provedeny podstatné změny, a to nejméně ve lhůtě 100 dní před plánovaným datem předložení návrhu ke schválení. Následně nastává tříměsíční **období pozastavení prací**, tzv. **stand-still-period**, během kterého nesmí členský stát pokračovat v legislativním procesu a návrh přijmout. Smyslem je prostor pro EK a ostatní členské státy k prostudování zaslaných materiálů a uplatnění připomínek či podrobných stanovisek prostřednictvím šestibodového notifikačního formuláře skrze kontaktní místo pro směrnici. Připomínky mají charakter doporučení, pro notifikující stát není povinnost se jimi řídit, a tedy tříměsíční období pozastavení prací neprodlužují. Někdy se jedná o podnět ke zlepšení stávajícího návrhu, někdy o nepochopení připomínkujícího státu a vysvětlením problému se může předejít případnému následnému podrobnému stanovisku. Členské státy jsou proto vyzývány, aby na připomínky reagovaly a zaslaly vy-

jádření, zda tyto připomínky vzaly v potaz či ne a proč, ačkoli tato povinnost není ve směrnici stanovena. Připomínkující stát nebo EK by měly dostat zpětnou informaci o tom, jak bylo s připomínkou naloženo. V případě, že se EK či členský stát domnívá, že návrh technického předpisu může vytvářet překážky volnému pohybu zboží nebo služeb, resp. svobodě usazování poskytovatelů služeb na vnitřním trhu EHP, zasílá podrobné stanovisko, které prodlužuje dobu pozastavení prací o jeden nebo tři měsíce, viz níže, a členský stát má povinnost se k tomuto podrobnému stanovisku vyjádřit, tj. předložit EK zprávu o opatřeních, která na základě podrobných stanovisek hodlá přijmout. EK se k těmto opatřením vyjádří.

Zašle-li EK či členský stát podrobné stanovisko během tříměsíčního období pozastavení prací, toto se prodlouží o:

1) jeden měsíc, má-li návrh technického předpisu podobu dobrovolné dohody [dle definice směrnice (EU) 2015/1535],
2) tři měsíce, jedná-li se o návrh jakéhokoli jiného technického předpisu kromě předpisu pro služby,
3) jeden měsíc v případě jakéhokoli návrhu předpisu pro služby.

Jiné důvody pro odložení přijetí návrhu předpisu o:

1) dvanáct měsíců ode dne obdržení notifikace Komisí, ohlásí-li EK do tří měsíců od tohoto dne svůj záměr navrhnout nebo přijmout *směrnici, nařízení* nebo *rozhodnutí* v této věci v souladu s článkem 288 Smlouvy o fungování EU (netýká se návrhu předpisů pro služby),
2) dvanáct měsíců ode dne obdržení notifikace Komisí, ohlásí-li EK do tří měsíců od tohoto dne své zjištění, že se návrh technického předpisu týká věci, která je v působnosti *návrhu směrnice, nařízení* nebo *rozhodnutí* předloženého Evropskému parlamentu a Radě v souladu s článkem 288 Smlouvy o fungování EU,
3) o osmnáct měsíců ode dne obdržení notifikace Komisí, přijme-li Rada do tří měsíců od tohoto dne postoj v prvním čtení.

Tyto jiné důvody pro odložení přijetí návrhu předpisu zanikají, tj. lhůta může být ukončena dříve, a to dnem, kdy EK informuje členské státy, že již nemá v úmyslu přijmout právní předpis, nebo že svůj návrh či záměr vzala zpět, nebo jakmile Evropský parlament a Rada či EK přijaly právní předpis v této věci.

Ačkoliv povinnost notifikovat návrh předpisu EK vždy zůstává, existují výjimky, kdy období pozastavení prací odpadá, tzv. **urgency procedure**. I tak mají EK a členské státy možnost zaslat k návrhu připomínky. Výjimky jsou z naléhavých důvodů:

1) způsobených *vážnými* a *nepředvídatelnými* okolnostmi souvisejícími s ochranou veřejného zdraví, bezpečnosti, ochranou zvířat nebo rostlin, v případě předpisů pro služby s veřejným pořádkem,
2) způsobených *vážnými* okolnostmi, které souvisí s ochranou bezpečnosti a integrity finančního systému.

V případě, že notifikující členský stát provede podstatné změny v návrhu předpisu během období pozastavení prací, má povinnost znovu oznámit pozměněný návrh technického předpisu a znovu dodržet tříměsíční období pozastavení prací, tzv. **renotifikace**. Podstatnými změnami jsou:

1) zásadní změna oblasti působnosti návrhu předpisu,
2) zkrácení původně předpokládané doby zavedení návrhu předpisu,
3) doplnění specifikace návrhu předpisu,
4) zpřísnění specifikace návrhu předpisu.

Proběhne-li procedura řádně v základní tříměsíční či prodloužené době s veškerým vypořádáním případných připomínek a podrobných stanovisek a je dodrženo období pozastavení prací, může být návrh předpisu přijat. Po jeho schválení národním legislativním procesem má notifikující stát povinnost neprodleně zaslat EK prostřednictvím kontaktního místa ÚNMZ konečné znění přijatého technického předpisu tak, jak je publikován. Předání konečného textu předpisu umožňuje EK ověřit, jestli notifikující stát vzal v úvahu případné připomínky nebo podrobná stanoviska, které mu byly zaslány.

Může nastat situace, že se členský stát nebo gestor návrhu předpisu rozhodne předpis nepřijmout. V takovém případě požádá prostřednictvím kontaktního místa ÚNMZ EK o **předčasné ukončení notifikace** spolu s uvedením důvodu.

Česká republika má rovněž povinnost vyjádřit se k návrhu předpisu jiného členského státu. Resorty, resp. v nich jmenovaní členové Subkomise notifikace dle směrnice (EU) 2015/1535, která byla zřízena v rámci poradního orgánu ministra průmyslu a obchodu – Komise pro technické překážky obchodu, mohou uplatnit připomínku či podrobné stanovisko prostřednictvím kontaktního místa ÚNMZ a šestibodového notifikačního formuláře. Návrhy předpisů jiných členských států jsou kontaktním místem zasílány věcně příslušným českým resortům a profesním organizacím a také jsou dostupné na webu EK ve veřejné databázi EK ke směrnici (EU) 2015/1535 s názvem TRIS (*Technical Regulations Information System*): http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/search/. Oficiální vyjádření za Českou republiku musí být vypracováno ve spolupráci se všemi dotčenými institucemi tak, aby se ke každému návrhu předpisu zasílalo pouze jedno konsolidované vyjádření, procesní podporu tomu zajišťuje kontaktní místo ÚNMZ.

V roce 1995 byl za účelem usnadnění povinností členských států a EK v oblasti oznamovací povinnosti dle zvláštních předpisů EU – aktů EU zaveden postup **využití jednoho správního místa**, tzv. **one-stop-shop**, který určovala směrnice 98/34/ES, od roku 2015 směrnice (EU) 2015/1535. Členský stát u určitých návrhů technických předpisů provede oznámení pouze jednou, kdy v rámci šestnáctibodového notifikačního formuláře směrnice (EU) 2015/1535 uvede v bodě 7 oznámení dle jiného aktu EU, zároveň je vyzýván uvést, která ustanovení (kapitola, článek, odstavec, bod) spadají pod tento jiný akt EU pro snazší analýzu návrhu ostatními členskými státy a EK. Oznamující členský stát má povinnost předem ověřit, zdali existuje ustanovení návrhu předpisu, na který se vztahuje notifikační povinnost dle jiného aktu EU. Jakmile je notifikováno postupem

one-stop-shop, je zahájeno tříměsíční období pozastavení prací závazné pro směrnici 2015/1535. Cílem postupu *one-stop-shop* je vyhnout se překrývání oznamovacích postupů a využít výhody překladů do všech jazyků EU a transparentnost databáze TRIS. Postup se týká předpisů v oblastech bezpečnosti produktů, zdraví, zemědělství, potravin, životního prostředí, dopravy, telekomunikace, služeb informační společnosti a atomové energie.

Možnost použití jednoho správního místa pro návrhy předpisů spadající pod následující akty EU:

V zájmu transparentnosti by měl členský stát v tomto případě použít zásadu jednoho správního místa a v bodě 7 šestnáctibodového notifikačního formuláře uvést dotčený zvláštní postup.

- směrnice 1999/5/ES, čl. 4, o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody [Generální ředitelství (GŘ) pro podnikání a průmysl]
- směrnice 2006/123/ES, čl. 15 odst. 7, o službách na vnitřním trhu (GŘ pro vnitřní trh a služby)

Použití jednoho správního místa pro návrhy předpisů spadající pod následující akty EU:

1) Návrhy týkající se aktů EU obsahujících výslovný odkaz na směrnici 98/34/ /ES, resp. 2015/1535/EU nebo zahrnujících zvláštní oznamovací postup, který má být uplatněn v souladu s postupem 98/34/ES, resp. 2015/1535/EU, by měl být použit postup 2015/1535/EU a jedno správní místo.

- čl. 16 odst. 1 směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (GŘ pro životní prostředí)
- 14. bod odůvodnění směrnice 1999/32/EHS o obsahu síry v některých kapalných palivech a o změně směrnice 93/12/EHS (GŘ pro životní prostředí)
- čl. 4 odst. 2 směrnice 2004/108/ES o elektromagnetické kompatibilitě (GŘ pro podniky a průmysl)
- čl. 12 odst. 1 směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS (GŘ pro životní prostředí)
- čl. 6 odst. 4 směrnice 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic (GŘ pro životní prostředí)
- čl. 5 směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (GŘ pro energetiku)
- čl. 8 směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/EHS (GŘ pro energetiku)
- čl. 14 odst. 4 nařízení (EU) č. 259/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 648/2004, pokud jde o používání fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergentech

určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele (GŘ pro podniky a průmysl)

- čl. 8 odst. 4 nařízení (ES) č. 709/2008 ze dne 24. července 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o mezioborové organizace a dohody v odvětví tabáku (GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova)

2) Smíšené návrhy, tj. návrhy obsahující opatření spadající pod zvláštní oznamovací postup jiného aktu EU a zároveň spadající pod směrnici (EU) 2015/1535 by měly být oznámeny výhradně v rámci směrnice (EU) 2015/1535.

Nepoužití jednoho správního místa pro návrhy předpisů spadající pod následující akty EU:

1) Návrhy spadající zcela a výhradně do oblasti působnosti aktů EU, kterými se jasně vylučuje použití směrnice 98/34/ES, resp. 2015/1535/EU, členské státy se vyzývají, aby tyto návrhy oznámily pouze v rámci daného výhradního oznamovacího postupu:

- čl. 12 odst. 1 směrnice 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 509/2006 o zemědělských produktech a potravinách, které představují zaručené tradiční speciality (GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova)
- čl. 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 510/2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova)
- 20. bod odůvodnění směrnice 98/70/ES o jakosti benzinu a motorové nafty a o změně směrnice Rady 93/12/EHS (GŘ pro oblast klimatu)

2) Návrhy opatření spadající zcela do oblasti působnosti aktů EU, kterými se stanoví zvláštní oznamovací postup bez odkazu na směrnici 98/34/ES, resp. 2015/1535/EU, členské státy by měly návrh oznámit pouze podle pravidel zvláštního postupu daného aktu EU:

- čl. 5 nařízení (ES) č. 315/93, kterým se stanoví postupy Společenství pro kontrolu kontaminujících látek v potravinách (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 19 směrnice 2000/13/ES o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 13 odst. 5 nařízení (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin; odkladná lhůta 3 měsíce, na základě požadavku členského státu prodloužení o jeden měsíc (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 10 odst. 5 nařízení (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu; odkladná lhůta 3 měsíce, na základě požadavku členského státu prodloužení o jeden měsíc (GŘ pro zdraví a spotřebitele)

- čl. 17 odst. 5 nařízení (ES) č. 854/2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 8 odst. 7 směrnice 2004/49/ES o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti (směrnice o bezpečnosti železnic); odkladná lhůta 6 měsíců (GŘ pro mobilitu a dopravu)
- čl. 23 odst. 1 nařízení (ES) 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin; odkladná lhůta 6 měsíců (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 12 nařízení (ES) 1925/2006 o přidávání vitaminů a minerálních látek a některých dalších látek do potravin; odkladná lhůta 6 měsíců (GŘ pro zdraví a spotřebitele)
- čl. 12 odst. 4 nařízení (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě vozidla; dostatečná doba (GŘ pro podnikání a průmysl)
- čl. 5 odst. 2 směrnice 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí (GŘ pro mobilitu a dopravu)
- čl. 9 odst. 4 směrnice 2009/45/ES o bezpečnostních pravidlech a normách pro osobní lodě; odkladná lhůta 6 měsíců (GŘ pro mobilitu a dopravu)
- čl. 33 Smlouvy o Euratomu (GŘ pro energetiku)

Obr. č. 2: Schéma procesu notifikace

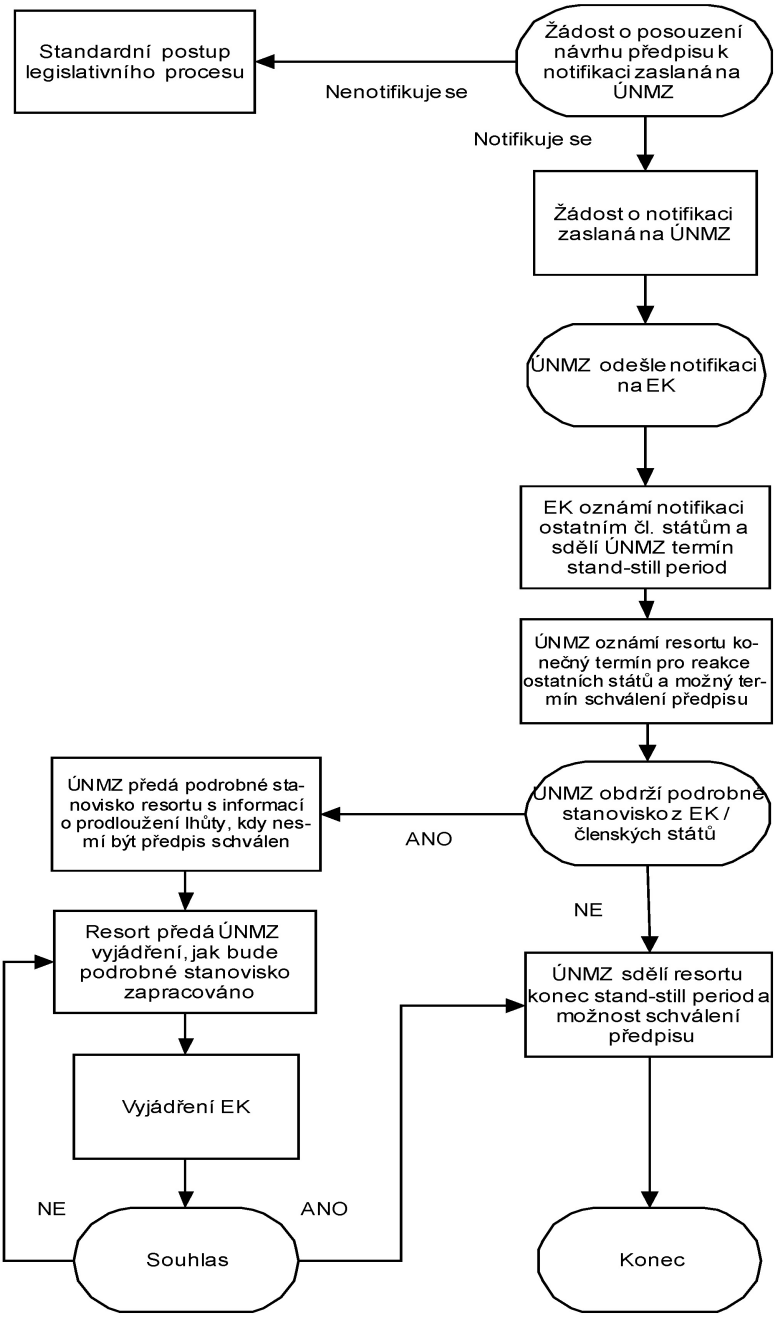

Zdroj: Sborníky technické harmonizace 2004, ÚNMZ

7. Které technické předpisy se notifikují?

Notifikační povinnost se vztahuje na všechny návrhy technických předpisů, a to bez ohledu na jejich právní sílu, může tedy jít o předpisy v podobě zákona, podzákonné právní předpisy (nařízení vlády či vyhlášky ministerstev), ale také různé technické normy či standardy, které obsahují technické specifikace nad rámec harmonizace. To znamená, notifikují se, pokud se nejedná o úplnou transpozici předpisu EU, národní předpisy zavádějící evropské směrnice a další harmonizované předpisy, do kterých je přidán požadavek na výrobek či službu, který v evropském předpisu není. Notifikační povinnosti může podléhat i takový návrh vnitrostátního předpisu, který obsahuje „technickou" část pouze okrajově, tedy takový předpis, který jako technický předpis na první pohled příliš nepůsobí.

Notifikace dle směrnice (EU) 2015/1535 se netýká technických předpisů, které:

1) přejímají právní předpisy EU či mezinárodních smluv, které vedou k přijetí společných technických specifikací nebo pravidel pro služby v EU, jsou to vnitrostátní opatření sledující cíl odstranit překážky volného pohybu, podléhají dohledu EU, není tedy třeba je EK oznamovat. Avšak i předpisy přejímající právní akt EU mohou upravovat i otázky nad rámec přejímaného aktu EU, pak je nutné takový předpis notifikovat;

2) jsou ochranným opatřením podle zvláštního právního předpisu (aktu EU),

3) jsou opatřením při výskytu nebezpečného výrobku na trhu podle zvláštního právního předpisu (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES ze dne 3. prosince 2001 o obecné bezpečnosti výrobků),

4) jsou vydány na základě rozsudku Soudního dvora EU,

5) jsou změnou technického předpisu provedenou na žádost EK se záměrem odstranit překážky obchodu nebo v případě předpisů pro služby překážky volného pohybu služeb nebo svobody usazování poskytovatelů služeb,

6) obsahují předpisy pro služby:

- které nejsou speciálně zaměřené na služby informační společnosti;
- v oblasti elektronických komunikací podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů);
- v oblasti cenných papírů podle zvláštních právních předpisů;
- související s činnostmi podléhajícími vzájemnému uznávání podle zvláštního právního předpisu;
- související s pojišťovacími a zajišťovacími činnostmi podle zvláštního právního předpisu;
- vydané:
  a) regulovanými trhy nebo pro regulované trhy podle zvláštních právních předpisů
  b) jinými trhy nebo orgány anebo pro jiné trhy nebo orgány, které pro

regulované trhy provádějí clearingové nebo zúčtovací operace
s tím, že pro případy podle tohoto bodu zůstává povinnost zaslat konečné znění návrhu (schválený technický předpis nebo technický dokument) ÚNMZ,

7) zakazují výrobu, pokud nebrání volnému pohybu výrobků.

8. Kdo je zodpovědný za notifikaci?

Odpovědnost za notifikaci nesou v České republice jednotlivé resorty, které jsou gestory, předkladateli návrhu předpisu. Je jejich rozhodnutím, zdali předpis budou notifikovat a ve které fázi jeho přípravy jeho přípravy. Jsou zodpovědné za případné následky neplnění povinností dle směrnice 2015/1535, tj. pokud:

- nenotifikují předpis, který notifikován být má, tj. naplňuje definiční znaky dle směrnice;
- provedou nějakou z podstatných změn u již notifikovaného předpisu a neprovedou renotifikaci;
- nedodrží období pozastavení prací a přijmou předpis dříve;
- nevezmou v potaz podrobné stanovisko EK či členského státu.

V těchto případech se daný resort, resp. stát, vystavuje sankci ze strany EK – finanční pokutě a případné náhradě škody jednotlivci. Předpis, který je takto přijat, je právně neaplikovatelný a nevynutitelný vůči jednotlivci, tedy nikdo nemůže být odsouzen za jeho porušení. Pokud se EK nebo jiný členský stát domnívá, že členský stát nesplnil povinnost aplikace směrnice, poskytne členskému státu příležitost se k věci vyjádřit a pokud to nevede k vysvětlení, má možnost dle článku 258 Smlouvy o fungování EU podat **žalobu na porušení povinnosti**, zahájit tzv. **infringement procedure** u Soudního dvora Evropské unie. Nevynutitelnost nevyplývá přímo ze směrnice, ale z judikatury Soudního dvora Evropské unie, např. rozsudek C-194/94 (*CIA Security International SA v. Signalson SA and Securitel SPRL*), C-226/97 *(Lemmens*), C-443/98 (*Unilever Italia*), C-267/03 (*Lindberg*), C-500/03 (*Evropská komise v. Portugalské republice*), C-303/04 (*Lidl Italian Srl v. Comune di Stradella*), C-65/05 (*Evropská komise v. Řecku*).

Jednotlivec může v případě vzniklého omezení nebo ušlého zisku vymáhat na daném členském státu, resp. resortu náhradu škody a příslušný správní úřad nebo soud musí ke skutečnosti porušení povinnosti notifikace přihlédnout a o náhradě škody rozhodnout.

Role ÚNMZ je v proceduře notifikace konzultační, poskytuje informace, školení pro zástupce resortů, formální kontrolu zaslaných notifikací a zajišťuje naplnění procesních kroků dle směrnice. Jeho názor je pouze doporučující. Během meziresortního připomínkového řízení ÚNMZ neodpovídá za upozorňování gestorů na nutnost notifikace dle směrnice (EU) 2015/1535 toho kterého návrhu technického předpisu.

9. Přehled notifikací od roku 2004

Od zapojení České republiky do EU bylo oznámeno celkem 355 českých návrhů technických předpisů (k 31. 12. 2016), z toho bylo 28 notifikací předčasně ukončeno. V roce 2017 v době přípravy tohoto článku byl notifikován zatím jeden návrh předpisu. Jak je patrno z obrázku č. 2, počet oznamování má vzrůstající tendenci. V grafu je zároveň znázorněn počet připomínek a podrobných stanovisek podaných Českou republikou.

Obr. č. 3:

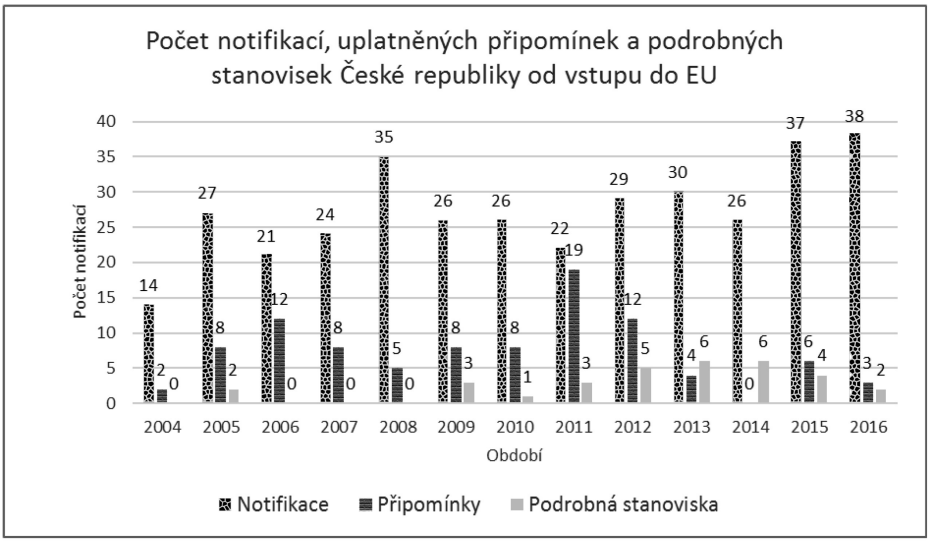

Zdroj: Data ÚNMZ, TRIS, autorka

Informace o notifikacích jsou dostupné na webu EK v databázi TRIS. Lze v ní vyhledávat dle roků, čísel notifikací, členských států, oblastí výrobků apod. Přehled notifikací uveřejňuje na svých webových stránkách také ÚNMZ.

Dle Nařízení vlády č. 339/2002 Sb. jsou předložením návrhu technického předpisu k notifikaci prostřednictvím ÚNMZ pověřena ministerstva, jiné ústřední správní úřady nebo orgány samosprávy a Česká národní banka. Obrázek č. 4 znázorňuje počet notifikací českých institucí, které notifikují od roku 2004. Nejčastěji je jím Český metrologický institut, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu. V grafu jsou vyčleněny zvlášť přímo řízené organizace/ /správní úřady pověřené samostatnou působností. Ministerstvo informatiky existující v letech 2003 – 2007 oznámilo během této doby dva návrhy technického předpisu.

Obr. č. 4:

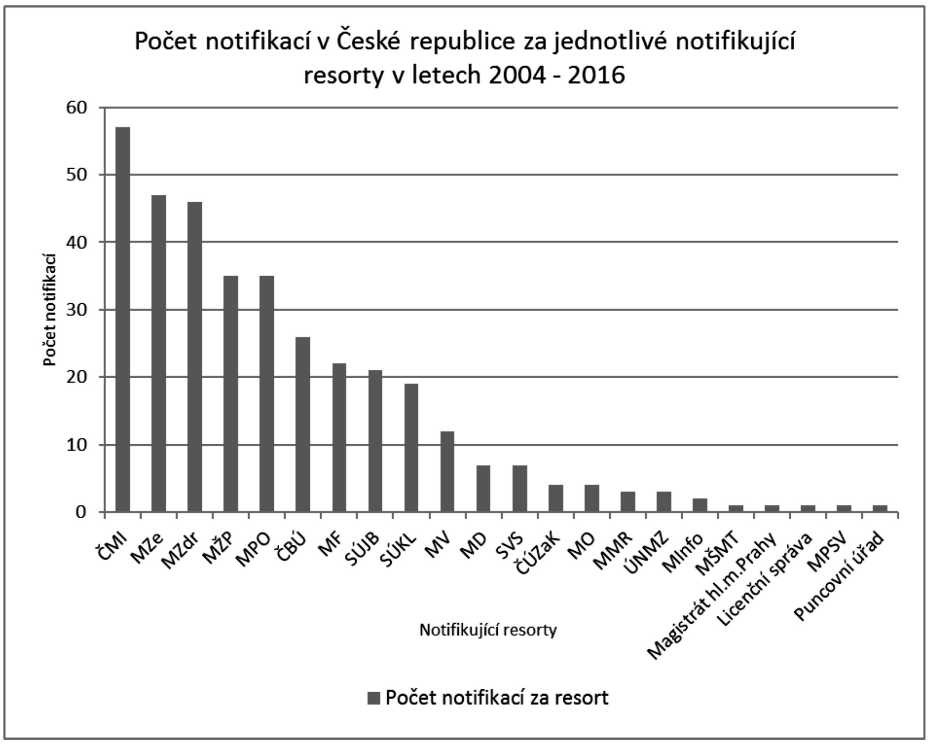

Zdroj: Data ÚNMZ, TRIS, autorka[25)]

10. Závěr

Cílem příspěvku je pojednat o notifikaci technických předpisů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535. Notifikace je povinností každého členského státu EU, státu ESVO, Švýcarska a Turecka, pomáhá zabezpečovat čtyři svobody Evropského jednotného trhu, tj. volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu a zabraňuje tak vytváření překážek obchodu mezi jednotlivými zeměmi. Jedním z hlavních principů evropské integrace je propojování ekonomik členských států a odstraňování bariér vzájemného obchodu, což je nej-

[25)] Použité zkratky: ČBÚ – Český báňský úřad, ČMI – Český metrologický institut, ČÚZaK – Český úřad zeměměřický a katastrální, MD – Ministerstvo dopravy, MF – Ministerstvo financí, MInfo – Ministerstvo informatiky, MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj, MO – Ministerstvo obrany, MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu, MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí, MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, MV – Ministerstvo vnitra, MZdr – Ministerstvo zdravotnictví, MZe – Ministerstvo zemědělství, MŽP – Ministerstvo životního prostředí, SÚJB – Státní ústav pro jadernou bezpečnost, SÚKL – Státní ústav pro kontrolu léčiv, SVS – Státní veterinární správa, ÚNMZ – Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

nižším stupněm ekonomické integrace. Vede ke zvyšování konkurenceschopnosti a růstu hospodářství členských států. Znamená to sjednocování požadavků na výrobu, obchodování, dopravu, používání a likvidaci výrobků a sjednocování požadavků na související služby, dochází proto k harmonizaci předpisů. Přesto zůstává velká část legislativy neharmonizovaná a právě v té oblasti EU vydala směrnici týkající se průmyslových a zemědělských výrobků včetně produktů rybolovu, která má prostřednictvím transpozice do národních předpisů členských států zajistit dodržování pravidel v neharmonizované sféře zavedením povinnosti si vzájemně vyměňovat informace prostřednictvím notifikační procedury. K tomuto účelu bylo v každé členské zemi zřízeno kontaktní místo pro směrnici (EU) 2015/1535, v České republice je jím ÚNMZ, jehož úkolem je komunikovat s EK a ostatními členskými zeměmi a předávat informace resortům, poskytovat výklad směrnice a metodické pokyny, konzultovat definiční znaky předpisů k notifikaci a zabezpečovat notifikaci a s ní související kroky.

Notifikační povinnost pro Českou republiku vznikla vstupem do EU, za třináct let bylo notifikováno 355 technických předpisů, více než třicet předpisů notifikoval Český metrologický institut, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Notifikované předpisy jsou zveřejňované v databázi TRIS EK a na webu ÚNMZ. ÚNMZ za dobu své působnosti coby kontaktního místa směrnice (EU) 2015/1535 vydal metodické pokyny, které dle potřeby doplňuje pro větší srozumitelnost výkladu směrnice a snazší zpracování žádosti o notifikaci. Realizuje rovněž semináře a zástupce kontaktního místa se účastní jednání stálého výboru v Bruselu, kde má možnost projednat vzniklé situace a sdílet zkušenosti se zástupci ostatních členských států s jejich řešením. Takto zajišťovaná procedura notifikace technických předpisů v ČR funguje na bázi zavedené spolupráce se členy subkomise notifikace, ustanovené v rámci poradního orgánu ministra průmyslu a obchodu – Komise pro technické překážky obchodu, z jednotlivých resortů.